

ЛЕГЕНДАРНИЙ ДЕТЕКТИВ, ЗАПЛУТАНІ
СПРАВИ, НЕБЕЗПЕЧНІ ЗЛОЧИНЦІ

Богемна вечірка у домі колишнього актора, сера Чарльза Картрайта, для одного з гостей, пастора Беббінгтона, стає фатальною — той раптово помирає, зробивши ковток коктейлю. Подальша експертиза не виявляє слідів отрути в напої. Все скидається на нещасний випадок. Жодних мотивів для злочину. Навіть видатний детектив Еркюль Пуаро впевнений, що смерть старого священика — це лише прикра випадковість. Та що, як він помиляється — і насправді це було умисне вбивство, сплановане так само детально, як хороша театральна вистава? Хто режисер-постановник цього дійства? І яку роль у ньому відведено самому Пуаро? У цьому розслідуванні детектив може стати наступною жертвою...

www.agathachristie.com

ISBN серії

ISBN 978-617-12-6900-2

9 786171 269002

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-7104-3

9 786171 271043

АГАТА КРІСТІ

ТРАГЕДІЯ В ТРЬОХ ДІЯХ

Agatha Christie®

АГАТА
КРІСТІ

ЛЕГЕНДАРНИЙ ПУАРО

ТРАГЕДІЯ
В ТРЬОХ ДІЯХ

Sarah Christie®

ЛЕГЕНДАРНИЙ ПУАРО

AGATHA CHRISTIE

THREE
ACT TRAGEDY

A Novel

HARPER

АҒАТА КРІСТІ

ТРАГЕДІЯ
В ТРЬОХ ДІЯХ

Роман

ХАРКІВ **КЛУБ**
2020 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.111
К82

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
Christie A. Three Act Tragedy : A Novel / Agatha Christie. —
London : HarperCollins, 2016. — 272 p.

www.agathachristie.com

Переклад з англійської *Юлії Максимейко*

Дизайнер обкладинки *Євген Вдовиченко*

ISBN 978-617-12-7104-3
ISBN 978-617-12-6900-2 (серія)
ISBN 978-0-00-816486-7 (англ.)

AGATHA CHRISTIE, POI-
ROT and the Agatha Chris-
tie Signature are registered
trade marks of Agatha Chris-
tie Limited in the UK and
elsewhere. All rights reserved.

Three Act Tragedy © 1934
Agatha Christie Limited. All
rights reserved

Translation entitled «Траге-
дія в трьох діях» © 2020
Agatha Christie Limited. All
rights reserved

- © Hemiro Ltd, видання укра-
їнською мовою, 2020
- © Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», худож-
не оформлення, 2020

*Присвячую своїм друзям,
Джефрі та Вайолет Шипстон*

Режисер-постановник:

Сер Чарльз Картрайт

Асистенти режисера:

Містер Саттертвейт

Міс Герміона Літтон-Гор

Костюми:

«Амброзін Лтд»

Освітлення:

Еркюль Пуаро

Дія перша

ПІДОЗРА

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Вороняче гніздо

Містер Саттертвейт сидів на терасі «Воронячого гнізда», спостерігаючи за тим, як господар будинку, сер Чарльз Картрайт, вибирався стежиною від моря.

«Вороняче гніздо» — сучасне бунгало покращеного типу. В ньому не було фахверку, фронтона, жодних любих серцю третьосортного будівельника зайвин. То була проста, біла, гладенька будівля, оманливого, однак, розміру, бо всередині виявлялася значно більшою, ніж здавалася зовні. Своєю назвою вона завдячувала розташуванню — на кручі, над бухтою Лумут. І справді, з кутика захищеної міцною балюстрадою тераси можна було прямовисно впасти у море. Дорогою від «Воронячого гнізда» до містечка кілометра півтора. Шлях біжить суходолом, а потім звивається високо над морем. За сім хвилин до містечка можна було дійти крутою рибальською стежкою — саме тією, якою сер Чарльз Картрайт зараз і підіймався.

Він був засмаглим чоловіком середнього віку й міцної статури. Вбраний був у сірі фланелеві штани та білий светр. Ішов перевальцем і трохи стискаючи долоні. Дев'ятеро з десяти сказали б: «Морський офіцер у відставці, одразу ж видно». Десятий, спостережливіший, завагався б через щось невловиме, якесь відчуття штучності. А потім, можливо, сама собою перед ним постала б картина: палуба корабля, але не справжнього, а розтятого навпіл цупкою завісою; чоловік, Чарльз Картрайт, стоїть на цій палубі, на нього струменить світло, але не сонячне; долоні чоловіка стиснуті, хода легка, а голос — це приємний голос англійського моряка та джентльмена, тільки дуже гучний.

— Ні, сер, — каже Чарльз Картрайт, — боюся, в мене немає відповіді на це запитання.

І тут завіса, розсікаючи повітря, опускається, спалахує світло, оркестр грає останній короткий такт, дівчата з величезними бантами на головах пропонують: «Шоколаду? Лимонаду?» Перша дія «Поклику моря» з Чарльзом Картрайтом в ролі капітана Венстоуна закінчилася.

Містер Саттертвейт усміхається, дивлячись униз зі свого спостережного пункту.

Це сухорлявий мініатюрний чоловічок, покровитель театру і живопису, невиправний, але приємний сноб, якого завжди запрошують на найважливіші прийоми та громадські заходи (слова «і містер Сат-

тертвейт» незмінно з'являються в кінці переліку гостей). До того ж містер Саттертвейт може похизуватися неабияким інтелектом і вміє проникливо спостерігати за людьми та речами.

Тепер він бурмоче, хитаючи головою:

— Ніколи б не подумав. Ні, справді, я б не здогадався.

На терасі почулися кроки, і містер Саттертвейт озирнувся. Професію цього кремезного сивого чоловіка, який підсунув до себе стілець і сів, легко було вгадати, глянувши на його приємне добре немолоде обличчя. Там було написано: «Лікар» і «Гарлі-стріт». Сер Бартолом'ю Стрендж сягнув висот у своїй професії. Він був відомим спеціалістом з нервових розладів, а нещодавно, під час офіційного святкування дня народження королеви, отримав ще й лицарський титул.

Він підсунув свій стілець до містера Саттертвейта і промовив:

— Про що б це ви ніколи не подумали? М-м? Кажіть-но.

І далі усміхаючись, містер Саттертвейт перевів погляд на фігуру, яка швидко сходила стежкою.

— Я б ніколи не подумав, що сер Чарльз може бути щасливий у такому довгому... ем... вигнанні.

— Йй-бо, я теж! — Лікар посміявся, закинувши голову. — Я знаю Чарльза зі студентської лави. Ми разом вчилися в Оксфорді. Він завжди був однаковий —

краще грав в особистому житті, ніж на сцені! Чарльз завжди грає. Він нічого не може з цим зробити, це у нього в крові. Чарльз не просто виходить з кімнати, він полишає сцену, і часто з ефектною реплікою. Хай там як, йому подобається змінювати ролі, цього не відняти. Два роки тому він пішов з театру — сказав, що хоче пожити простим сільським життям, далеко від людей, побути біля моря, яке так давно любить. І от він приїздить сюди й буде це бунгало. Свій вимріяний простий сільський будиночок. Три ванні кімнати, все за останнім словом техніки. І так само як і ви, Саттертвейте, я думав, що в нього це швидко мине. Зрештою, Чарльз — людина, йому необхідна публіка. Два-три відставні капітани, купка старих дам і священик — не такий аншлаг потрібен Чарльзові.

— Я гадав, що роль «простого хлопця, який так любить море» набридне йому за півроку. Щиро кажучи, я вважав, що він від неї втомиться. Думав, що далі він гратиме побитого життям світського лева десь у Монте-Карло чи поміщика десь у шотландському Гайлендзі: у нього різноманітний репертуар.

— Однак, — вів далі сер Бартолом'ю, — здається, ми помилилися. Просте життя вабить і не відпускає.

— Людину, яка поводить театрально, часто сприймають неправильно, — зазначив містер Саттертвейт. — Ніхто не вірить його відвертості.

Лікар кивнув.

— Так, — задумливо мовив він. — Щира правда.

Із радісним «віта-а-аю!» Чарльз Картрайт збіг сходами тераси.

— «Мірабель» перевершила сама себе, — повідомив він. — Дарма ви не пішли, Саттертвейте.

Містер Саттертвейт похитав головою. Він так часто страждав від проблем зі шлунком, перетинаючи Ла-Манш, що не мав жодних ілюзій щодо того, як почуватиметься на кораблі. Цього ранку він спостерігав за «Мірабель» з вікна своєї спальні. Вітер був сильний, і містер Саттертвейт подякував небесам за міцний ґрунт під ногами.

Сер Чарльз підійшов до вікна вітальні й попросив принести напої.

— І тобі треба було піти зі мною, Толлі, — звернувся він до друга. — Хіба це не ти півжиття розповідаєш людям у своєму кабінеті на Гарлі-стріт, що відпочинок на океані страшенно корисний?

— Добре працювати лікарем ще й тому, — відказав сер Бартолом'ю, — що не треба виконувати власні рекомендації.

Сер Чарльз розсміявся. Він і досі ненавмисне грав свою роль — роль жвавого і дружнього моряка. Він був надзвичайно вродливим чоловіком, з приємними оку пропорціями, витягнутим веселим обличчям і сивиною на скронях, яка додавала йому поважності. Його вигляд повністю відповідав тому, ким він був. Насамперед джентльменом, а вже потім актором.

— Ти був сам? — запитав лікар.

— Ні. — Сер Чарльз повернувся взяти напій з таці спритної покоївки. — Мені допомагала Егґ.

Почувши нотку зніяковіння в його голосі, містер Саттертвейт різко звів очі.

— Міс Літтон-Гор? А що, вона тямить у мореплавстві?

Картрайт з гіркотою розсміявся.

— Через неї я почуваюся новачком, який моря не бачив, але я вчуса — завдяки їй.

В голові містера Саттертвейта швидко замиготіли думки:

«Цікаво, Егґ Літтон-Гор — можливо, тому йому тут не набридає. А ще вік, у нього небезпечний вік, у такому завжди думають про молодих дівчат...»

Сер Чарльз вів далі:

— Море — хіба може бодай щось із ним зрівнятися? Сонце, вітер, море — і проста хатинка, щоб було куди повертатися.

І він задоволено озирнувся на будинок за своєю спиною, будинок, у якому були три ванні кімнати, гаряча та холодна вода в кожній спальні, найсучасніша система центрального опалення, найновіші електронні прилади, штат покоївок, шеф-кухар і посудомийниця. Здається, сер Чарльз дещо по-своєму інтерпретував вираз «просте життя».

З будинку вийшла висока й дуже негарна жінка й важкими кроками підійшла до них.

— Доброго ранку, міс Мілрей.

— Доброго ранку, сере Чарльзе. Доброго ранку. (Легкий кивок двом іншим джентльменам.) Ось меню вечері. Можливо, ви захочете щось у ньому змінити?

Сер Чарльз взяв меню й забурмотів:

— Поглянемо, диня канталупа, борщ, свіжа скумбрія, шотландська куріпка, суфле «Сюрприз», канапе «Діана»... Ні, гадаю, я нічого не змінюватиму, все чудово, міс Мілрей. Гості прибудуть потягом о пів на п'яту.

— Я вже дала Голгейту вказівки. До речі, сере Чарльзе, якщо ваша ласка, то дозвольте сказати, буде краще, якщо я сьогодні повечеряю з вами.

Сер Чарльз страшенно здивувався, але люб'язно відповів:

— Дуже радий, міс Мілрей, звичайно... але... ем... Міс Мілрей спокійно пояснила.

— Інакше, сере Чарльзе, за столом буде тринадцятеро людей, а люди часто забобонні.

З тону міс Мілрей було зрозуміло, що вона готова хоч щовечора частувати тринадцятьох гостей без найменшого хвилювання. Вона вела далі:

— Думаю, тоді все узгоджено. Я повідомила Голгейта, що машиною треба забрати леді Мері та Бебінгтонів. Усе правильно?

— Абсолютно. Я саме збирався вас попросити.

Із трохи зверхньою усмішкою на суворому обличчі міс Мілрей пішла геть.

— Це, — святобожно промовив сер Чарльз, — просто неймовірна жінка. Я завжди боюся, що вона прийде й почне чистити мені зуби.

— Втілення завбачливості, — сказав Стрендж.

— Вона працює на мене вже шість років, — додав Картрайт. — Спершу була моєю секретаркою в Лондоні, а тут, я вважаю, вона щось на кшталт економки найвищого розряду. З нею в будинку все працює як годинник. І от раптом, уяви собі, вона хоче піти!

— Чому?

— Вона каже, — сер Чарльз недовірливо потер ніс, — вона каже, що в неї мати, прикута до візка. Особисто я в це не вірю. В таких жінок взагалі не буває матерів. Вони самовільно генеруються в динамо-машинах. Ні, тут щось інше.

— Цілком імовірно, — сказав сер Бартолом'ю, — що люди почали подейкувати.

— Подейкувати? — Актор витріщився на друга. — Подейкувати про що?

— Мій любий Чарльзе, ну ти ж розумієш, про що йдеться.

— Ти маєш на увазі, про нас із нею? З її зовнішністю? В її віці?

— Їй, певно, ще немає п'ятдесяти.

— Думаю, є. — Сер Чарльз обміркував сказане. — Але серйозно, Толлі, ти бачив її обличчя? На ньому два ока, ніс, рот, але це не те, що можна назвати обличчям — принаймні жіночим обличчям.

Найжадібніша до скандалів сорока і то не могла б приплести мені пристрасть до такого обличчя.

— Ти недооцінюєш уяву місцевих старих дів.

Сер Чарльз похитав головою.

— Я не вірю. В міс Мілрей відчувається гідність, яку не може не помітити навіть стара дівка. Її зіткано з чеснот і поваги, до того ж вона достобіса корисна працівниця. Я завжди обираю таких нудних і страшних секретарок.

— Як мудро.

Кілька хвилин сер Чарльз сидів глибоко замислений. Сер Бартолом'ю, щоб відволікти його, запитав:

— А хто приїздить по обіді?

— Енджі, наприклад.

— Енджела Саткліфф? Це добре.

Містер Саттертвейт зацікавлено нахилився вперед, йому хотілося дізнатися, хто буде на прийомі. Енджела Саткліфф була відомою акторкою, вже немолодою, але досі харизматичною, і публіка любила її за кмітливість і шарм. Часом її називали наступницею Еллен Террі.

— Ще будуть Дейкези.

Містер Саттертвейт знову кивнув сам до себе. Місіс Дейкез належало «Амброзін Лтд», успішне жіноче ательє. В театральній програмці можна було прочитати: «Сукні міс Бланк для першої дії надано “Амброзін Лтд”, Брук-стріт». Чоловік модельєрки, капітан Дейкез, був темною конячкою, якщо користуватися його

улюбленим жаргоном перегонів. Він чимало часу проводив на іподромах і сам багато років тому брав участь у Великих Національних перегонах. Потім щось сталося — ніхто не знає напевне, — хоча про це ходили чутки. Розслідування не було, все замели під килим, але коли згадували Фредді Дейкеза, люди злегка здіймали брови.

— Ще буде Ентоні Естор, драматург.

— Звісно, — сказав містер Саттертвейт. — Вона написала «Односторонній рух». Дивився п'єсу двічі. Вистава здобула шалену популярність.

Саттертвейту було приємно похизуватися: він знає, що Ентоні Естор — жінка.

— Так і є, — мовив сер Чарльз. — Забув її справжнє прізвище. Віллз, здається. Я зустрічався з нею лише раз. Запросив її, щоб потішити Енджелу. Оце й усі, хто приїде.

— А як щодо місцевих? — запитав лікар.

— А-а, місцеві! Ну, будуть Беббінгтони. Він — священик, приймний чолов'яга, не дуже на священика схожий, і його дружина, дуже мила жінка. Дає мені корисні поради із садівництва. Тож будуть вони, леді Мері та Егг. Все. А, так, ще буде молодик, Мендерз, журналіст, здається, чи щось таке. От і вся вечірка.

Містер Саттертвейт був методичним чоловіком, тож одразу порахував гостей.

— Міс Саткліфф — один, плюс Дейкези — це три, Ентоні Естор — чотири, леді Мері з донькою —

шість, священник з дружиною — вісім, молодик — дев'ять, ми троє — дванадцять. Або міс Мілрей помилилася, або ви, сере Чарльзе.

— Міс Мілрей не могла помилитися, — впевнено сказав сер Чарльз. — Ця жінка ніколи не помиляється. Боже, дійсно, ви маєте рацію. Я й справді пропустив одного гостя. Вилетіло з голови.

Він тихо посміявся.

— Йому б це теж не сподобалося. Цей чоловік — найбільший чванько з усіх, кого я знаю.

В очах містера Саттертвейта зблиснули іскорки. Він завжди вважав акторів наймарнославнішими з усіх людей. І сера Чарльза Картрайта — також. Те, що Картрайт бачив у чужому оці скалку, а в своєму й колоди не помічав, розважило Саттертвейта.

— І хто ж цей егоїст? — запитав він.

— Один пройдисвіт, — пояснив сер Чарльз. — Утім, пройдисвіт славетний. Ви, певно, чули про нього. Еркюль Пуаро. Він бельгієць.

— Детектив, — сказав містер Саттертвейт. — Ми з ним знайомі. Цікава особа.

— О, він той іще персонаж, — погодився сер Чарльз.

— А я його ніколи не бачив, — мовив сер Бартолом'ю, — але багато про нього чув. Але він, здається, певний час тому відійшов від справ, так? Напевне, більшість історій, які я про нього чув, — вигадки.

Що ж, Чарльзе, сподіваюся, на цих вихідних не станеться жодних злочинів.

— З якого б це дива? Бо в домі детектив? Ти ставиш коня поперед воза, хіба ні, Толлі?

— Ну, в мене своя теорія світобудови.

— І що ж це за теорія? — запитав містер Саттертвейт.

— Я вважаю, що події притягуються до людей, а не люди до подій. Чому в одних людей цікаве життя, а в інших — нудне? Через їхнє оточення? Аж ніяк. Хтось може проїхати через увесь світ без жодних пригод. Різня станеться за тиждень до його приїзду, землетрус — за день після його від'їзду, і затоне човен, на який він *майже* сів. А хтось інший живе в Белемі й щодня їздить на роботу в Сіті, і з ним трапляється неймовірно. Він стає героєм заплутаного сюжету з бандою шантажистів, вродливими дівчатами та автомобільними бандитами. Є люди, які притягують трощу кораблів. Навіть якщо вони сідають у човник, що пливе по декоративному озеру, щось обов'язково станеться. Тож у певному розумінні таким людям, як Еркюль Пуаро, не доводиться вишукувати злочинів: злочини знаходять їх самі.

— У такому разі, — сказав містер Саттертвейт, — можливо, це добре, що міс Мілрей приєднається до нас за вечерею і за столом не буде тринадцятеро гостей.

— Що ж, — люб'язно промовив сер Чарльз, — можеш скоїти вбивство, Толлі, якщо вже тобі так хочеться. За однієї умови: жертвою буду не я.

І сміючись, троє чоловіків повернулися до будинку.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

Інцидент перед вечерею

Найбільше містера Саттертвейта цікавили люди. Жінки загалом більше, ніж чоловіки. Як на мужнього чоловіка, містер Саттертвейт забагато знав про жінок. Був у його характері відтінок жіночності, який допомагав розуміти жінок глибше. Вони завжди довіряли містеру Саттертвейту, але ніколи не сприймали всерйоз. Часом йому бувало через це гірко. Він завжди спостерігав за п'есою з-за лаштунків, але ніколи не був головним героєм драми — і почувався відповідно. Але насправді роль спостерігача дуже йому пасувала.

Цього вечора, сидячи у великій кімнаті, що виходила на терасу, прикрашеній сучасною фірмою так, щоб нагадувати люксову каюту корабля, він зосередився на тому, щоб точно визначити, в який відтінок Синтія Дейкез вифарбувала своє волосся. То був якийсь геть новий тон — прямисінько з Парижа, як він підозрював, — незвичайна і досить приємна барва зеленкуватої бронзи. Який саме вигляд насправді мала місіс Дейкез, сказати неможливо. То

була висока жінка, чия фігура бездоганно відповідала вимогам часу. Її шия та руки мали такий відтінок засмаги, який зазвичай буває, коли засмагаєш за містом, проте неможливо було визначити, природний він був чи штучний.

Зеленувато-бронзове волосся було укладено дуже хитро й модно — так уміють лише найкращі лондонські перукарі. Її вищипані брови, підфарбовані вії, вишукано намакіяжене обличчя та губи, підведені так, що їхня природна пряма лінія не проглядалася — все це здавалося доповненням до бездоганної вечірньої сукні глибокого і незвичайного відтінку синього, сукні дуже простого начебто фасону (що було навдивовижу далеко від правди) та з незвичайної тканини — на позір нудної, але з прихованим мерехтінням.

— Оце здібна жінка, — зауважив містер Саттервейт, схвально оглядаючи її. — Цікаво, яка вона насправді.

Але цього разу йому йшлося про розум, а не про тіло.

Вона говорила слова, розтягуючи їх, в тональності моменту.

— О Господи, це було неможливо. Ну, тобто якісь речі можливі, а інші — ні. Це було неможливо. Просто приголомшливо.

Це було тепер нове слівце — про все казали «приголомшливо».

Сер Чарльз бадьоро змішував коктейлі та говорив з Енджелюю Саткліфф, високою сивою жінкою з бешкетною усмішкою та гарними очима.

Дейкез розмовляв з Бартолом'ю Стренджем.

— Всі знають, що не так зі старим Ледісборном. Уся стайня знає.

Він говорив високим різким голосом — маленький, рудий, схожий на лиса чоловік з короткими вусями та хитруватими очима.

Поряд із містером Саттертвейтом сиділа міс Віллз, чию п'єсу «Односторонній рух» назвали однією з найкмітливіших і найсміливіших у Лондоні за останні роки. Міс Віллз була високою та худорлявою, зі скісним підборіддям і дуже погано накрученим світлим волоссям. На ній було пенсне та мішкувата шифонова сукня. Її голос звучав високо і невиразно.

— Я їздила на південь Франції, — сказала вона. — Але, щиро кажучи, мені там не дуже сподобалося. Не надто дружнє оточення. Але звісно, самі розумієте, це корисно для моєї роботи — бачити що, де і як.

«Бідолашна, — подумав містер Саттертвейт. — Успіх відрізав її від місця, де їй би належало бути — пансіонату в Борнмуті. Там їй би сподобалося».

Чоловік дивувався: які ж несхожі автори та їхні творіння. Тон світського лева, який звучить у п'єсах Ентоні Естора — хіба є бодай натяк на нього в самій міс Віллз? Потім він помітив, що блідо-блакитні очі за пенсне були надзвичайно проникливими. Зараз

вони дивилися на нього, оцінюючи, від чого містер Саттертвейт дещо зніжковів. Скидалося на те, що міс Віллз старанно намагається вивчити його напам'ять.

Сер Чарльз саме розливав коктейлі.

— Дозвольте я принесу вам коктейль, — сказав містер Саттертвейт, підстрибуючи.

Міс Віллз захихотіла.

— Не відмовлюся, — відповіла вона.

Двері прочинилися, і Темпл оголосила прибуття леді Мері Літтон-Гор, містера та місіс Беббінгтон і міс Літтон-Гор. Містер Саттертвейт приніс міс Віллз її коктейль, а потім підкрався поближче до леді Мері Літтон-Гор. Як уже зазначалося, в нього була слабкість на титули. Проте тут був не лише снобізм — йому просто подобалися благородні жінки, а леді Мері, безумовно, до них належала.

Залишившись удовою з дитиною трьох років, без грошей, вона приїхала до Лумута і зняла маленький котедж, де відтоді й жила з однією відданою покоївкою. Леді Мері була високою стрункою жінкою п'ятдесяти п'яти років, проте на вигляд старшою. Вираз обличчя милий і дещо сором'язливий. Вона обожнювала свою доньку, але водночас трохи тривожилася через неї.

Герміона Літтон-Гор, яку з якихось загадкових причин кликали «Егг», не була схожа на свою матір. Порівняно з нею, донька була енергійніша. Містерові Саттертвейту подумалося, що вона не вродлива, але,

безумовно, приваблива. І вабила в ній саме ряснота жвавості. Дівчина здавалася вдвічі живішою за будь-кого в цій кімнаті. Егґ була середнього зросту, із темним волоссям і сірими очима. Було щось у тому, як уперто волосся лягало кучерями їй на шию, в прямому погляді сірих очей, в округлості її щічок, в заразливому сміху такого, що змушувало думати про бунтарську юність і живучість.

Вона стояла й говорила з Олівером Мендерзом, який щойно прийшов.

— Не розумію, чому тепер ти вважаєш мореплавання нудним. Колись тобі це подобалося.

— Егґ, люба моя. Люди виростають.

Він розтягував слова, зводючи брови.

Красивий молодик, років двадцяти п'яти на око.

І щось іще в ньому, що ж це, він іноземець? Було в ньому щось неанглійське.

За Олівером Мендерзом спостерігав іще один чоловік. Невисокий, з яйцеподібною головою та дуже нетутешніми вусами. Містер Саттертвейт уже нагадав про себе містеру Еркюлю Пуаро. Той відреагував украй люб'язно. Містер Саттертвейт підозрював, що Пуаро навмисне підкреслював іноземне походження своїх манер. Маленькі блискучі очі бельгійця ніби казали: «Хочете, щоб я побув блазнем? Щоб розіграв перед вами комедію? *Bien*¹ — буде як ви хочете!»

---

¹ Гаразд (фр.). (Тут і далі прим. перекл.)

Але зараз очі Еркюля Пуаро не блищали. Він мав задумливий і трохи сумний вигляд.

Превелебний Стівен Беббінгтон, лумутський пас-тор, приєднався до леді Мері та містера Саттертвейта. Стівенові було за шістдесят, у нього були добрі вицвілі очі, і поводився він сором'язливо, що мимо-волі схиляло до нього.

Він сказав містерові Саттертвейту:

— Нам дуже пощастило із сером Чарльзом. Він такий добрий, такий щедрий. Дуже приємно мати такого сусіда. Впевнений, леді Мері зі мною пого-диться.

Леді Мері усміхнулася.

— Він мені дуже подобається. Успіх його не зі-псував. Багато в чому він, — вона всміхнулася шир-ше, — іще дитина.

Поки містер Саттертвейт розмірковував про не-стримні материнські інстинкти жінок, підійшла по-коївка з тацею коктейлів. Цю рису містер Саттерт-вейт, вихованець вікторіанської епохи, схвалював.

— Можеш випити коктейль, ма, — мовила Егґ, підбігаючи до них із келихом у руці. — Але тільки один.

— Щиро дякую, люба, — покірно сказала леді Мері.

— Думаю, — додав містер Беббінгтон, — моя дружина теж не буде проти, якщо я вихилю один.

І він розсміявся тихим пасторським сміхом.

Містер Саттертвейт глянув на місіс Беббінгтон, яка наполегливо розповідала серу Чарльзові щось про компост.

«У неї гарні очі», — подумав він.

Місіс Беббінгтон була огрядна й не надто охайна. Здавалося, вона пашіє енергією і не схильна до дріб'язковості. Як і казав Чарльз Картрайт, приємна жінка.

— Скажіть, — леді Мері нахилилася вперед, — хто ця молода дама в зеленому, з якою ви говорили, коли ми зайшли?

— Це драматургиня — Ентоні Естор.

— Що? Ця анемічна молода жінка? О! — Вона прикусила язика. — Як нечемно з мого боку. Але я приголомшена. Вона не схожа... Тобто вона схожа на недотепну виховательку дитячого садочку.

Опис був таким точним, що містер Саттертвейт розсміявся. Містер Беббінгтон дивився в дальній кут вітальні дружніми короткозорими очима. Він відпив коктейлю й кашлянув. «Не звук до коктейлів», — подумав містер Саттертвейт. Може, священник і вважав їх символом часу, але не любив. Містер Беббінгтон, злегка скривившись, зробив іще один рішучий великий ковток.

— Це ви про леді, яка стоїть отам? О Господи... — Він приклав руку до горла.

Продзеленчав голос Егг Літтон-Гор:

— Олівере, ти слизький Шейлоку...

«Ну звісно, — подумав містер Саттертвейт, — він не іноземець, він єврей!»

Яка ж вони гарна пара. Обоє такі молоді, вродливі і... постійно сперечаються, а це хороший знак...

Його думки перебив дивний звук. Містер Беббінгтон звівся на ноги й похитувався вперед-назад. Обличчя звело судомою.

Саме дзвінкий голос Егґ привернув до Беббінгтона увагу гостей, хоч леді Мері теж звелася на ноги, тривожно здійнявши руку.

— Дивіться, — гукнула Егґ. — Містеру Беббінгтону погано.

Сер Бартолом'ю Стрендж квапливо виступив уперед і, підтримуючи хворого, підвів його до канапи, що стояла вздовж стіни вітальні. Решта скупчилися навколо, сповнені бажання допомогти, але безсилі...

За дві хвилини Стрендж випростався і похитав головою. Він сказав прямо, знаючи, що немає сенсу ходити околяса.

— Мені шкода, — сказав лікар. — Він помер...

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ

Сер Чарльз замислюється

— Саттертвейте, зайдете на хвилику до нас? — визирнув з-за дверей сер Чарльз.

Минуло півгодини. Знічення змінилося спокоєм. Леді Мері вивела невтішну місіс Беббінгтон з кімнати і зрештою поїхала з нею до пасторського будинку. Міс Мілрей вирішувала питання по телефону. Приїхав місцевий лікар і прийняв чергування в сера Бартолом'ю. Меню вечері скоротили, і за мовчазною згодою всі гості розійшлися після неї по кімнатах. Містер Саттертвейт саме збирався до себе, коли сер Чарльз озвався до нього з кімнати, де помер містер Беббінгтон.

Містер Саттертвейт зайшов туди, долаючи тремтіння. Він був уже досить старий, щоб жахатися вигляду смерті... Бо скоро, мабуть, і сам він... Але нащо про це думати?

— Років двадцять ще протримаюся, — твердо заявив сам собі.

Окрім них, у кімнаті, обставленій як каюта, був тільки Бартолом'ю Стрендж. Той схвально кивнув, побачивши Саттертвейта.

— Це добре, — сказав він. — Саттертвейт нам допоможе розібратися. Він життя знає.

Дещо здивований, містер Саттертвейт сів у крісло поряд із лікарем. Сер Чарльз ходив сюди-туди. Він забув про те, що долоні треба стискати, і його схожість із відставним моряком вже не проглядалася так яскраво.

— Чарльзові це не подобається, — мовив сер Бартолом'ю. — Я маю на увазі смерть бідолашного Беббінгтона.

Містеру Саттертвейту подумалося, що настрої у цій фразі передано не точно. Хіба могло комусь сподобатися те, що сталося? Він зрозумів, що Стрендж має на увазі дещо інше, відмінне від того, що сказав.

— Те, що сталося, дуже сумно, — почав містер Саттертвейт, обережно намагаючись шлях. — Так, дуже-дуже сумно, — повторив він і знову затремтів, як кілька хвилин тому.

— Кгм, так, досить болісно, — сказав лікар з професійною ноткою в голосі.

Картрайт припинив ходити сюди-туди.

— Ти колись бачив, щоб хтось отак само помер, Толлі?

— Ні, — задумливо відповів Бартолом'ю. — Не сказав би, що бачив таке. Але, — додав він за секунду-дві, — не думаю, що я бачив так багато смертей, як тобі здається. Психіатр не схильний вбивати своїх пацієнтів. Він допомагає їм лишатися живими й отримує за це гроші. Мак-Дугал точно бачив набагато більше смертей.

Лікар Мак-Дугал, якого викликала міс Мілрей, був головним лікарем Лумута.

— Мак-Дугал не бачив, як помер цей чоловік. Коли він прибув, Беббінгтон уже був мертвий. Він міг судити лише за тим, що ми йому сказали і що сказали ви. Мак-Дугал переконаний, що це якийсь удар, що Беббінгтон уже був немолодий, а здоров'я мав не надто міцне. Такого пояснення мені не достатньо.

— Можливо, і йому теж, — пробурмотів Стрендж. — Але має ж лікар бодай щось сказати. Удар — хороше слово, воно нічого не означає, але задовольняє розум. Зрештою, Беббінгтон і справді був немолодий, а його здоров'я і справді останнім часом підводило — нам так сказала його дружина. Мабуть, щось раптово дало збій.

— Чи було це схоже на типовий напад чи удар, чи як ви там це називаєте?

— Напад чого?

— Якоїсь відомої хвороби?

— Якби ти вивчав медицину, — сказав сер Бартолом'ю, — то тобі було б відомо, що в ній заледве є бодай щось типове.

— Що саме ви хочете сказати, сере Чарльзе? — запитав Саттертвейт.

Картрайт не відповідав. Він махнув рукою — не зовсім ясно, що це мало означати. Стрендж тихо посміявся.

— Чарльз сам себе не розуміє, — мовив він. — Просто його свідомість схильна продукувати драматичні варіанти розвитку подій.

Сер Чарльз видав докірливий жест. Чоловік, здавалося, глибоко занурився в свої думки, замислився. Він відсторонено похитав головою.

Містер Саттертвейт силкувався зрозуміти, кого ж той нагадував йому. Але от, пригадав! Арістід Дюваль, голова Секретної служби, який викриває таємний

заколот у «Підземних дротах». Наступної миті він був уже певен: сер Чарльз несвідомо підкульгував під час ходіння, а Арістіда називали «Кульгавим».

Сер Бартолом'ю намагався зруйнувати несформульовані підозри Картрайта, застосовуючи до них безжалісний здоровий глузд.

— То що ти підозрюєш, Чарльзе? Самогубство? Вбивство? Кому треба вбивати священика, який і мухи не скривдить? Це вже щось із царини фантастики! Самогубство. Ну, цей варіант можна розглянути. Тут можна принаймні уявити, з яких причин Беббінгтону могло схотітися накласти на себе руки.

— І з яких?

Сер Бартолом'ю злегка похитав головою.

— Ну, людині в душу не залізеш. Але могло бути, наприклад, таке: Беббінгтон дізнався, що хворіє на невиліковну хворобу. Ну, на рак, скажімо. Щось таке могло стати мотивом для самогубства. Можливо, йому не хотілося, щоб дружина спостерігала за його довгими стражданнями. Це просто припущення, звісно. Насправді ж, нічого не говорить про те, що Беббінгтон хотів вкоротити собі віку.

— Я не думав про суїцид, — почав був сер Чарльз. Бартолом'ю Стрендж знову тихо посміявся.

— Ну звісно. Тебе цікавить не те, що дійсно могло статися. Тобі треба сенсації — в коктейлях була новітня отрута, яка не лишає слідів.

Сер Чарльз скривився.

ЗМІСТ

Дія перша Підозра

<i>Розділ перший.</i> Вороняче гніздо	9
<i>Розділ другий.</i> Інцидент перед вечерею	21
<i>Розділ третій.</i> Сер Чарльз замислюється.	28
<i>Розділ четвертий.</i> Нова Елейна	38
<i>Розділ п'ятий.</i> Втеча від леді	48

Дія друга Упевненість

<i>Розділ перший.</i> Сер Чарльз отримує лист.	58
<i>Розділ другий.</i> Зниклий дворецький.	73
<i>Розділ третій.</i> Котрий із них?	85
<i>Розділ четвертий.</i> Свідчення слуг.	92
<i>Розділ п'ятий.</i> В кімнаті дворецького.	105
<i>Розділ шостий.</i> Щодо чорнильної плями	116
<i>Розділ сьомий.</i> План кампанії	124

Дія третя Викриття

<i>Розділ перший.</i> Місіс Беббінгтон	139
<i>Розділ другий.</i> Леді Мері	148
<i>Розділ третій.</i> Другий вихід Еркюля Пуаро.	159

<i>Розділ четвертий. Сторонній спостерігач . . . . .</i>	164
<i>Розділ п'ятий. Розподіл праці . . . . .</i>	175
<i>Розділ шостий. Синтія Дейкез . . . . .</i>	186
<i>Розділ сьомий. Капітан Дейкез . . . . .</i>	195
<i>Розділ восьмий. Енджела Саткліфф . . . . .</i>	202
<i>Розділ дев'ятий. Мюріел Віллз . . . . .</i>	208
<i>Розділ десятий. Олівер Мендерз. . . . .</i>	218
<i>Розділ одинадцятий. Пуаро влаштовує вечір хересу . . . . .</i>	223
<i>Розділ дванадцятий. День у Гіллінгу . . . . .</i>	234
<i>Розділ тринадцятий. Місіс де Рашбріджер . . . . .</i>	245
<i>Розділ чотирнадцятий. Міс Мілрей . . . . .</i>	254
<i>Розділ п'ятнадцятий. Завіса . . . . .</i>	261

Літературно-художнє видання

Серія «Легендарний Пуаро»

КРИСТІ Агата
Трагедія в трьох діях
Роман

Головний редактор *С. І. Мозгова*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Редактор *С. В. Півень*
Художній редактор *А. О. Попова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *О. Є. Шишацький*

Підписано до друку 31.10.2019. Формат 70х100/32. Друк офсетний.
Гарнітура «Literaturna». Ум. друк. арк. 15,12.
Наклад 4500 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61001, м. Харків, вул. Б. Хмельницького, буд. 24
E-mail: cop@ksd.ua

Віддруковано з готових діапозитивів на ПП «ЮНІСОФТ»
Свідоцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р. www.unisoft.ua
61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б

UNISOFT

• за телефонами довідкової служби
(050) 113-93-93 (МТС); (093) 170-03-93 (life);
(067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88

• на сайті Клубу: www.bookclub.ua
• у мережі фірмових магазинів
див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом

Надсилається безплатний каталог

Запрошуємо до співпраці авторів
e-mail: publish@ksd.ua

**Запрошуємо до співпраці художників,
перекладачів, редакторів**
e-mail: editor@ksd.ua

**Для гуртових
клієнтів**

Харків
тел./факс +38(057)703-44-57
e-mail: trade@ksd.ua

Київ
тел./факс +38(067)575-27-55
e-mail: kyiv@ksd.ua

Крісті А.

К82 Трагедія в трьох діях : роман / Агата Крісті ; пер. з англ. Ю. Максимейко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. — 288 с. — (Серія «Легендарний Пуаро»), ISBN 978-617-12-6900-2)

ISBN 978-617-12-7104-3

ISBN 978-0-00-816486-7 (англ.)

Богемна вечірка у домі колишнього актора, сера Чарльза Картрайта, для одного з гостей, пастора Беббінгтона, стає фатальною — той раптово помирає, зробивши ковток коктейлю. Подальша експертиза не виявляє слідів отрути в напої. Усе скидається на нещасний випадок. Жодних мотивів для злочину. Навіть видатний детектив Еркіюль Пуаро впевнений, що смерть старого священика — це лише прикра випадковість. Та що, як він помиляється — і насправді це було умисне вбивство, сплановане так само детально, як хороша театральна вистава? Хто режисер-постановник цього дійства? І яка роль у ньому відведена самому Пуаро? У цьому розслідуванні детектив може стати наступною жертвою...

УДК 821.111

НЕПЕРЕВЕРШЕНІ РОМАНИ ВІД КОРОЛЕВИ ДЕТЕКТИВУ!

Вбивство у «Східному експресі»

Поїзд о 4:50 з Педдінгтона

Кишеня, повна жита

Убивство в будинку вікарія

Карибська таємниця

Оголошено вбивство

Тріснуло дзеркало

І не лишилось жодного

Свідок обвинувачення та інші історії

Випробування невинуватістю

Смерть на Нілі

Таємнича пригода в Стайлзі

Пуаро веде слідство

Загадка «Блакитного потяга»